

Методи дослідження. Використовували ATC/DDD-методологію за рекомендацією BOOЗ. Для окремих препаратів, що не мали DDD, були розраховані показники PDD згідно з інструкціями для їх застосування [1].

Отримані результати. Аналіз динаміки споживання препаратів для лікування глаукоми в Україні показав, що протягом 2014-2016 рр. загальне споживання даних препаратів становило 1,13 DID (2014 р.), 1,33 DID (2015 р.) та 1,5 DID (2016 р.). За три роки показники споживання даної групи препаратів повільно зростали. Препарати тимололу та комбіновані препарати тимололу були лідерами за споживанням протягом всіх досліджуваних років. Дані препарати комбінують в собі різні засоби для зниження внутрішньоочного тиску. Найбільш імовірними причинами стійкого лідерства даних препаратів для лікування глаукоми стало те, що тимолол є блокатором як β_1 , так і β_2 -адренорецепторів, а також доступність для споживачів. Інстиляція в око тимолу знижує внутрішньоочний тиск, в основному за рахунок зменшення продукування внутрішньоочної рідини. Зниження тиску здійснюється без істотного впливу на акомодацию, що є перевагою порівняно з антиглаукомними препаратами міотичної дії, що підтверджено клінічними дослідженнями препарату [3].

Висновок. Отже, найбільш вживаними препаратами про глаукоми є лікарські засоби тимололу та їх комбінації, ефективність яких підтверджена результатами клінічних досліджень [3].

Використана література:

1. Вивчення споживання лікарських засобів за анатомо-терапевтично-хімічною класифікацією та встановленими добовими дозами : метод. рек. / А. М. Морозов, Л. В. Яковлєва, А. В. Степаненко та ін. – Харків: Стил-Іздат. - 2013. – 34 с.
2. Кривов'яз О. В. Фармакотерапія глаукоми: сучасний стан проблеми / О. В. Кривов'яз // Фармакологія та лікарська токсикологія. – 2013. – № 4-5(35). – С. 3-13.
3. Medical interventions for primary open angle glaucoma and ocular hypertension / Peter Bauer, Leopold Schmetterer. – The Cochrane Collaboration. – 2015.

Дослідження протикашльової активності сухого екстракта, одержаного водою з пагонів

Ledum palustre

Толмачова К. С.

Національний фармацевтичний університет,

Кафедра фармакотерапії

(м. Харків, Україна)

tolmacheva.karina.91@gmail.com

Згідно статистичний даних, 30% звернень до лікаря пов'язані зі скаргами на кашель. Кашель- симптом багатьох захворювань. За літературними посиланнями, налічується понад 53 можливих причин кашлю. Найчастіше кашель пов'язаний з захворюваннями верхніх і нижніх дихальних шляхів, таких як, гострий бронхіт, фарингіт, трахеїт, трахеобронхіт тощо. Для лікування даних нозологій високу терапевтичну ефективність продемонстрували лікарські препарати рослинного походження, не поступаючись синтетичним аналогам. До того ж, використання рослинної сировини має ряд переваг: політерапевтичність, м'якша дія, дуже рідкі випадки побічної дії фітопрепаратів та алергічної реакції, практично усі рослинні засоби для лікування дихальних шляхів не викликають лікарської залежності, володіють низькою токсичністю та, крім цього, мають низьку вартість.

Саме тому, нами було вирішено створити фітопрепарат для лікування дихальних шляхів на основі *Ledum palustre* (Багно звичайне), яке з давніх часів використовувався, як

протикашльовий засіб. На сьогоднішній день, в Україні Багно звичайне представлене тільки фасованою сировиною та ходить до складу фітозбору від кашлю «Фітобронхол». Немає жодного лікарського препарату, отриманого з пагонів Багна звичайного.

На кафедрі фармакогнозії НФаУ отримано фітокомпозицію з пагонів *Ledum palustre*, яку очищено від баластних речовин. Екстракт представляє собою сухий екстракт, одержаний водою, який містить в своєму складі: полісахариди, моноцукри, амінокислоти, гідроксикоричні кислоти, флавоноїди та фенольні сполуки.

У віварії на базі ЦНДЛ проведено дослідження по вивченню протикашльової активності сухого екстракту з пагонів *Ledum palustre*, одержаного водою. Протикашльову активність вивчали на мурчаках шляхом моделювання кашлю індукованого 15% лимонною кислотою. Фітокомплекси дослідили в дозах 25 мг/кг, 50 мг/кг, 75 мг/кг та 100 мг/кг маси тіла тварини. Для контрольної групи використовували дистильовану воду. За результатами дослідження, фітокомплекс сухого екстракту Багна звичайного, одержаний водою в порівнянні з контролем має протикашльовий ефект у всіх дозах, максимальною активністю екстракт володіє у дозі 75 мг/кг, зменшуючи кількість кашльових поштовхів на 65%.

Підводячи підсумки, отриманий фітокомплекс сухого екстракту, одержаний водою з пагонів *Ledum palustre* проявляє добру протикашльову дію, але є перспективним пошук і створення інших фітоекстрактів Багна звичайного з більшою протикашльовою активністю.

Дослідження впливу екстракту кропиви собачої на поведінкові реакції дослідних щурів у тесті «відкритого поля»

Трищук Н.М.

Національний фармацевтичний університет

Кафедра фармакотерапії

(м. Харків, Україна)

farmacoter@nuph.edu.ua

Метод дослідження горизонтальної рухової активності за допомогою установки «відкрите поле» є одним з найпопулярніших тестів в біології поведінки. Він дозволяє кількісно виразити важливий показник ступеню нервово-психічного збудження – горизонтальну активність, яка залежить від дії різних стресорних факторів в поєднанні з природною дослідницькою діяльністю та використовується для діагностики функціонального стану нервової системи. Лікарські рослини та біологічно активні речовини рослинного походження використовуються для створення лікарських засобів психостимулюючої, седативної й анксиолітичної дії. Незважаючи на їх тривале застосування в клінічній медичній практиці, актуальним завданням лишається вдосконалення складу наявних фітопрепаратів та створення сучасних лікарських форм.

У попередньому дослідженні було показано, що екстракти кропиви собачої відносяться до класу малотоксичних сполук за класифікацією Сидорова. Доцільним є продовження пошуку фармакологічних властивостей екстрактів кропиви собачої.

Метою даного дослідження визначення впливу екстракту кропиви собачої на поведінкові реакції дослідних щурів за допомогою тесту «відкритого поля».

Визначення впливу екстракту кропиви собачої на поведінкові реакції лабораторних щурів в тесті відкритого поля проводили згідно з методичними рекомендаціями дослідження